

Til Landbruks- og matdepartementet

Deres ref; 22/338-I

Forslag til Høring av forslag til endringer i forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer

KLF støtter ikke forslaget om utvidelse av kosher- og halalkvoter slik det foreligger.

KLF kan støtte at kvoten økes fra 2024, men kun dersom vilkårene for importen endres samtidig. Metode for fastsetting av tollsatser må sikre at kvoten ikke kan importeres til under ordinært norsk prisnivå. Denne endringen må også gjelde dagens kvoter. Importkvoter må enten selges på auksjon eller så må kvotetollen fastsettes slik at kjøtt importert på kvoten ikke kan tas inn til under norsk prisnivå. Slik det er nå, selv med begrenset volum, så utfordrer importen deler av verdikjeden og omfanget av den.

Det er viktig at ulike religioners krav til mat og tilberedning av mat ivaretas. Samtidig er det for bransjen viktig at kravene til råvarer ikke utfordrer norske eller EUs krav til mattrygghet eller dyrevelferd, og skåner dyr for unngåelig smerte.

Det fremstår også urimelig dersom det ved henvisning til religion, kan oppnås billigere tilgang på kjøttprodukter enn for folk flest. Legitimiteten for kvotene avhenger av at dyrevelferd er hensyntatt så langt det er mulig og at enkeltreligioner ikke får tilgang til «grensehandels-priset» kjøtt i Norge.

I Norge slaktes mindre halal enn etterspørsel. Ordinært, auksjonerte importkvoter benyttes derfor for å ta inn volum av storfe, småfe og kylling. Prisen på halal ligger i våre analyser generelt ca 1 kr pr kg over ordinær kvalitet.

Vi har informasjon om at deler av importert halal storfeslakt blir solgt som ordinær vare, da deler av partiene (hvert lass) som kommer som ikke har salg. Med bedre logistikk kunne således allerede i dag mer halal- etterspørsel dekkes med dagens kvote.

For å dekke etterspørselsvolum og spesielle kvaliteter ut over det som produseres i Norge eller som importeres på andre kvoter eller gjennom indikative tak, støtter KLF at det legges til rette for import. Men det er viktig at relevante kjøttmarkeder, eller markedsbalansen, ikke påvirkes av dette. Markedet for enkelte aktører eller for enkelte produkter undergraves.

Dagens kvoter er på 15 tonn kosher og 30 tonn halal. Da halalkvoten ble utvidet i 2015 opplevde bransjen at det ble tatt inn varer som utfordret «ordinære» kjøtt råvarer betydelig gjennom lavere pris, for en periode. Det er viktig for kjøttbransjen, for landbruket og oppnåelse av jordbruksavtale og periodens gjennomsnittlige engrospris som Nortura fastsetter, at det norske prisnivået ikke utfordres.

En utvidelse av halalkvoten fra 30 tonn til 150 tonn er en betydelig økning. En kvote på 150 tonn utgjør bare en marginal del av norsk etterspørsel, men likevel et betydelig volum og varene vil ha verdi på langt mer enn 10

millioner kr i det norske markedet.

De tollsatsene som vi har fått informasjon om, etter å ha bedt om innsyn i, ser vi medfører at varer på disse kvotene definitivt kan importeres til langt under norsk prisnivå. Tollsatsen på kvoten for hel storfe er kr 0. EU-importkvote for storfekjøtt brukes fast hvert år på halal-slakt. Den kvoten som ble auksjonert for 2023 oppnådde en pris på ca 9,95 kr/kg. Og til sammenlikning var tollnedsettelsen for helt slakt i juni og juli i fjor satt til henholdsvis kr 14,- og kr 17,- pr/kg. Storfe WTO kvote for beinfri kjøtt har en kvotekostnad og tollsats på ca kr 113,- pr/kg. Tollsatsen for halal-kvoten er til sammenlikning kr 21/22,- pr/kg. For WTO kvoter for beinfritt lam utgjør kvotekostnad og tollsats ca kr 45,- pr/kg, mens denne kvoten nå har en tollsats på kr 32,- pr/kg. EU kvote for høns/kylling er kvotekostnaden/tollsatsen over kr 7,- pr/kg, mens denne kvoten har null i toll.

Marginene i verdikjeden er små og svært små prisdifferanser gir betydelig forskjell i konkurransekraft og lønnsomhet. Slik prisforskjell som denne kvoten kan gi er ikke noe bransjen kan akseptere.

Flere kjøpere av kvoter for 2023 har kjøpt denne nettopp for å dekke etterspørselen etter halal. Om kvoten økes fra 1. mai 2023 vil verdien av kvoten reduseres betydelig. Dette vil være en handling som undergraver forutsetningene for den kvoteprisen Landbruksdirektoratet har oppnådd. En slik endring kan medføre tap for disse importørene.

KLF er derfor uenig med departementets vurdering: «...vil kvotestørrelsen med dette fortsatt være satt så lave at det ikke vil være fare for noen svekkelse av beskyttelsen for norsk kjøttproduksjon...». Importkvotene er en del av det norske markedet, men ikke produksjonen.

Til slutt så vil vi bemerke at kvoten også bør kunne settes bort av trossamfunnet til andre importselskap. På denne måten kan vi unngå uheldige sammenkoplinger og legge til rette for god konkurranse.

Vennlig hilsen

Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund
Endre Myhr
markeds- og administrasjonssjef